

hvis han var fæstet paa enten at faa det hele straks i Kontanter eller i alt Fald i Papirer, der staa lige med Kontanter. Dette er jo isvrigt et underordnet Punkt; men da det jo vedrører det finansielle Moment, har jeg ikke villet lade det ligge i Djeblilket. Jeg skal isvrigt kun gøre den Bemærkning med Hensyn til Bestemmelsen i § 3, at det dog vil være nødvendigt, at det udtryffeligt bliver sagt, for hvilket Mindstebeløb saadanne Obligationer maa udfærdiges; thi Meningen kan dog ikke være den, at de skulle udfærdiges i enkelte Kroner og Ører, efter som Afsløsningssummen bliver; det vilde jo være noget hidtil ukendt hos os, og det vilde ogsaa vanskeliggøre hele Operationen, naar man kunde udfærdige Papirer, som lod paa brudte Summer, idet disse ikke vilde finde saa let Indgang paa Pengemarkedet. Jeg tror, at det er et Spørgsmaal, som bør tages under Overvejelse, for hvilke Mindstebeløb disse Obligationer maa udfærdiges, og selvfølgelig ogsaa hvorledes Sagen saa skal ordnes i Henseende til de derved udkommende Restbeløb. Eldre Medlemmer af Tinget ville ganske sikkert erindre Bestemmelsen i en Lov, vist af 1850, om en Hartkornsafløsning, hvor Afsløsningen netop fandt Sted ved Udstedelsen af Obligationer, men hvor der var en udtryffeligt Bestemmelse om, paa hvilke Mindstebeløb disse Obligationer maatte udfærdiges. — Der er endnu en Bestemmelse i Lovforslaget, nemlig dets § 6, som vedrører Statskassen, men som jeg rigtignot antager, i et temmeligt forsvindende Omfang. Det er Bestemmelsen om, at Godsejerne, Ejerne af Fæstegods, kunne ogsaa komme til at afløse Fæstegodssets Tiendesforpligtelse med Kontant, og at de ved Afsløsningen af den skulle have Afgang til som Laan af Statskassen 4 pCt. rentebærende Obligationer, lydende paa Afsløsningssummens Beløb. Jeg skal ikke indvende noget imod denne Bestemmelse, da jeg som sagt antager, at det kun vil komme til at dreje sig om faa Tilfælde og om mindre Beløb, thi jeg ser ikke rettere end, at Bestemmelsen kun kan finde Anvendelse paa Fæstegods, hvor selve Ejeren af Fæstegodsset ikke tillige er Tiende ejer, thi der forsvinder den. Jeg har ikke set, at der staar noget udtryffeligt i Paragraffen derom, men det er tydeligt nok, at det kun er i de nævnte Tilfælde, at Bestemmelsen gælder. — Det er de faa Bemærkninger, som jeg har villet gøre til Lovforslaget, og jeg vil slutte med at udtale, hvad jeg allerede har udtalt een Gang i Anledning af § 5, at jeg meget vilde ønske, at man kunde komme overens om en Tiendeafløsning nu paa det Grundlag, som her er givet, nemlig Overenskomsten

om frivillige Afløsninger, og jeg vilde ønske det for at være et Udbytte af Samlingen, som vel var værd at notere, om vi i 1893 blev enige om en Ting, som saa ofte har været anerkendt for at være ønskelig, uden at noget hidtidigt Forsøg paa at bringe den nærmere til Afslutning har kunnet føres igennem.

Ministeren for Kirke- og Undervisningsvæsenet (Goss): De to Paragraffer i det foreliggende Forslag, som nærmest vedrøre Kirkeministeren, ere, som allerede bemærket, §§ 7 og 8, og jeg har nogle enkelte Bemærkninger at gøre til disse Paragraffer, som dog ikke ville vedrøre deres Princip. Thi hvad selve det Princip angaar, som § 7 indeholder: den væsentlige Forandring i den nugældende Lønningssmaaede for Præsterne, som den vil medføre, har jeg allerede under et tidligere under Forhandling om Tiendernes tvungne Afsløsning, bemærket, at jeg gaar ind paa og erkender Hensigtsmæssigheden af denne Ordning, som ogsaa altid har været forudsat i de Lønningsslove, der fra Regeringens Side ere blevne forelagte angaaende Præsternes Lønning. Jeg har heller ikke i og for sig noget at bemærke ved den nærmere Ordning, § 7 indeholder, og heller ikke ved det, at Overenskomsten skal godkendes af Lovgivningsmagten. Men naar det første Punktum i Paragraffen siger, at den foreløbige Overenskomst, altsaa den Overenskomst, om hvis senere Godkendelse af Lovgivningsmagten der vil blive Tale, skal indgaa mellem Beneficiarius og Tiendehyderen, maa jeg der tage det Forbehold eller gøre den Bemærkning, at det jo ikke er Beneficiarius, der fornuftigvis ved denne foreløbige Overenskomst kan repræsentere Tiende ejeren. Beneficiarius er Brugeren, Nyderen; men det maa være Kirkeministeren, i Overensstemmelse med, hvad der nævnes i Slutningen af § 8, „Kultusministeren repræsenterer Tiende ejeren“. Benytter han, hvad der vil være aldeles naturligt, Beneficiarius til Forhandlingerne, maa disse Forhandlingers Resultat dog godkendes af Kirkeministeren, før end de kunne gælde som en Overenskomst, der forelægges Lovgivningsmagten. — Hvad § 8 angaar, anerkender jeg ogsaa dens Princip for rigtigt og heldigt, for saa vidt den vil medføre, at man efterhaanden bliver fri for det Forhold, at en Privatmand har Forpligtelse til Bedligholdelse af Kirken, og jeg erkender ligeledes det for endogsaa den bedste Ordning, man kan komme til, at ved Afsløsningen bliver Afsløsningssummen tillagt Kirken, saa at dennes Stilling